

Sygn. akt III U 705/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemysłu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Lucyna Oleszek

Protokolant sekretarz sądowy Agnieszka Radochońska

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2014 r. w Przemysłu

na rozprawie

sprawy Z. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o ustalenie podstawy wymiaru emerytury

na skutek odwołania Z. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 9 kwietnia 2014 r. **nr** (...)

I. **z m i e n i a** w części zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wnioskodawcy Z. R., obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) wynosi **93, 37%**, począwszy od dnia 1 grudnia 2013 r.,

II. **u m a r z a** postępowanie w pozostałym zakresie,

III. **s t w i e r d z a**, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu wysokości powyższego świadczenia.

Sygn. akt III U 705/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12 grudnia 2014 r.

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2014 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.przeliczył wysokość emerytury wnioskodawcy Z. R., począwszy od dnia 1 grudnia 2013 r. tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku.

W uzasadnieniu powołano ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.). Obliczenia wysokości emerytury dokonano według trzech wariantów.

Na podstawie art. 53 cyt. ustawy do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1973 r. do 2005 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia ustalono na 92,93%. Ponadto do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 44 lata, 1 miesiąc i 21 dni okresów składkowych oraz 2 lata, 4 miesiące i 5 dni okresów nieskładkowych. Wysokość emerytury ustalono na kwotę **2.426,87 zł** brutto, z terminem płatności 25 każdego miesiąca.

Z kolei na podstawie art. 26 cyt. ustawy emeryturę z uwzględnieniem zwaloryzowanego kapitału początkowego ustalono w kwocie **2.791,05 zł**. Wskazano, że podstawę obliczenia tej emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składki i kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota kapitału początkowego zewidencjonowana na koncie wnioskodawcy z uwzględnieniem ostatniej rocznej waloryzacji wynosi 550718,18 zł, zaś kwota składki na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie wnioskodawcy wynosi 63033,13 zł.

Z kolei na podstawie art. 183 cyt. ustawy ustalono wysokość tzw. emerytury mieszanej – **2.499,71 zł**. Uwzględniono 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 20% emerytury „kapitałowej” obliczonej na podstawie art. 26. Okazało się, że wysokość 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 stanowi kwota – 1.941,50 zł, natomiast 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 – 558,21 zł.

Do wypłaty przyjęto emeryturę obliczoną na podstawie art. 26 jako najkorzystniejsze świadczenie w wysokości **2.835,71 zł** (po waloryzacji od marca 2014 r.).

W zał. do tej decyzji wskazano zarobki, które uwzględniono przy wyliczaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

W odwołaniu z dnia 25 kwietnia 2014 r. wnioskodawca Z. R. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ponowne ustalenie podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem wyższych zarobków za rok 1980 i 1984.

W uzasadnieniu wnioskodawca podał, że organ rentowy przy wyliczaniu wskaźnika podstawy wymiaru emerytury przyjął niekompletne zarobki za te dwa lata.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, w oparciu o przepisy, które stanowiły o wydaniu zaskarżonej decyzji.

Ponadto w uzasadnieniu organ rentowy odnosząc się do zarzutów podniesionych przez wnioskodawcę stwierdził, że równolegle toczy się spór o wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy w sprawie sygn. akt III U 1003/13.

Sąd Okręgowy w Przemyślu – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca Z. R., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 14 kwietnia 2011 r. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Do wniosku dołączył m.in. zaświadczenie nr (...) wydane przez Archiwum Wojsk Lądowych Nr (...) w W., w którym wskazano, w jakiej wysokości wynagrodzenie pobierał wnioskodawca w okresie od 1 stycznia 1980 r. do 31 maja 1981 r., równocześnie wśród innych należności wymieniono nagrodę roczną za 1980 r. w kwocie 1.850,- zł. Z dokumentacji

zgromadzonej w aktach organu rentowego wynika również, że wnioskodawca pełnił zawodową służbę wojskową w okresie od 6 marca 1978 r. do 20 października 1987 r. na stanowisku mechanika samochodowego.

Decyzją z dnia 20 czerwca 2011 r. znak: (...) - 1/25/I Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał wnioskodawcy okresową rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 kwietnia 2011 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2013 r. sygn. akt III U 446/13 Sąd Okręgowy w P. przekazał wniosek Z. R. o doliczenie nagrody rocznej w kwocie 1.850 zł z roku 1980 i doliczenie kwoty 12.800,- zł w roku 1984 do wynagrodzeń za w/w lata i przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R. celem wydania decyzji.

Decyzją z dnia 29 maja 2013 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do przeliczenia podstawy wymiaru renty z uwzględnieniem żądanych wynagrodzeń.

W uzasadnieniu wskazano, że do obliczenia wskaźnika podstawy wymiaru renty w 1980 r. organ rentowy nie przyjął kwoty 1.850,- zł nagrody rocznej, ponieważ brak danych, z jakiego funduszu była wypłacana (nie można wykluczyć, że była to nagroda z funduszu zakładowego

lub funduszu o podobnym charakterze), jak również kwoty 12.800,- zł w 1984 r. (na liście płac za 1984 r. wykazanej w potrąceniach) trudno ustalić, czy kwota ta była świadczeniem należnym.

Dowód: 1) Akta organu rentowego:

- wniosek rentowy z dnia 14.04.2011 r.,

- decyzja rentowa z dnia 20.06.2011 r.,

- zaświadczenie z dnia 3.12.1987 r. wydane przez Jednostkę Wojskową Nr 2090 w N.,

- zaświadczenie z dnia 14.04.2010 r. wydane przez Wojskową Komendę Uzupelnień Nr 531 w J.,

- zaświadczenie nr (...) wydane przez Archiwum Wojsk Lądowych Nr (...) w W.,

- zaświadczenie nr 122/10 wydane przez Archiwum Wojsk Lądowych w W. z dnia 22.03.2010 r.

W związku z odwołaniem wnioskodawcy sprawa była przedmiotem postępowania przed tut. Sądem, sygn. akt III U 1003/13. W toku tego postępowania Sąd ustalił, że wnioskodawca już w dniu 22 marca 2010 r. przedłożył w ZUS zaświadczenie nr 122/10 wydane przez Archiwum Wojsk Lądowych w W. z dnia 22 marca 2010 r., w którym wykazano wysokość pobieranego przez niego wynagrodzenia w okresie od 1 stycznia 1980 r. do 31 maja 1981 r. oraz wskazano, że w 1980 r. wnioskodawca otrzymał nagrodę roczną w kwocie 1.850,- zł. Ponadto Sąd ustalił jakie były zasady przyznawania żołnierzom nagród rocznych.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 17 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Przemyślu zmienił zaskarżoną decyzję i zaliczył wnioskodawcy do podstawy wymiaru renty nagrodę roczną w kwocie 1.850,- zł wypłaconą w 1980 r., począwszy od dnia 1 kwietnia 2011 r.

Rozstrzygnięcie to Sąd uzasadnił zasadami wynikającymi z § 1 rozporządzenia z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (t. j. Dz. U. z 1989 r. Nr 11, poz. 63 ze zm.). gdzie postanowiono, że podstawę wymiaru emerytur i rent, zwaną dalej "podstawą wymiaru", ustala się od wynagrodzenia

z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, z uwzględnieniem wypłaconych zamiast tego wynagrodzenia świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Ponadto w myśl § 4 ust. 1 powołanego rozporządzenia do ustalenia podstawy wymiaru dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy nie przyjmuje się tych składników wynagrodzenia w gotówce i w naturze z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, od których nie ma obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, z uwzględnieniem ust. 2-5. Przy ustalaniu, czy istnieje obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne od określonych składników wynagrodzeń, stosuje się przepisy obowiązujące w okresie, z którego wynagrodzenie jest uwzględniane w podstawie wymiaru (§ 4 ust. 2). W tym zakresie Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych w B. w piśmie z dnia 31 października 2013 r. wyjaśnił, jakie były zasady przyznawania żołnierzom nagród rocznych. Wskazano w szczególności, że zasady przyznawania żołnierzom nagród rocznych regulowały art. 2 ust. 2 pkt. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. Nr 47 poz. 282 z późn. zm.) oraz zarządzenie Ministra Obrony Narodowej Nr 58/MON z dnia 21 sierpnia 1975 r. w sprawie tworzenia i podziału funduszu nagród rocznych dla żołnierzy i pracowników cywilnych oraz zasad przyznawania nagród i zapomóg (Dz. Rozk. MON z 1975 r. Nr 17, poz. 95 z późn. zm.). Zgodnie z § 18 - 22 wyżej wymienionego zarządzenia Nr 58/MON z dnia 21 sierpnia 1975 r., nagrody roczne za całokształt działalności przyznawane były poszczególnym żołnierzom zawodowym (służby okresowej) z okazji Dnia Wojska Polskiego. Zgodnie z wówczas obowiązującym art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (Dz. U. z 1972 r. Nr 53 poz. 341 z późn. zm.) oraz zarządzeniem Ministra Obrony Narodowej Nr 68/MON z dnia 28 grudnia 1972 r. w sprawie określenia dodatków do uposażenia wchodzących w skład podstawy wymiaru emerytury lub renty dla żołnierzy zawodowych i ich rodzin oraz sposobu obliczania wysokości uposażenia przy zmniejszaniu emerytury wojskowej i wojskowej renty inwalidzkiej (Dz. Rozk. MON z 1973 r., Nr 1, poz. 7) - podstawę wymiaru emerytury lub renty wojskowej stanowiło miesięczne uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami i premią oraz nagrodą roczną, należne żołnierzowi stosownie do przepisów o uposażeniu żołnierzy na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym i równoważność świadczeń w naturze. W powyższym okresie od uposażeń żołnierzy i innych należności pieniężnych nie istniał obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne.

W rezultacie w oparciu o uzyskane informacje, że nagrody były przewidziane przez odpowiednie przepisy i że te nagrody wchodziły do podstawy wymiaru renty wojskowej, Sąd przyjął, że brak jest podstaw do nie zaliczenia takiej nagrody do podstawy wymiaru świadczenia przyznawanego na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W takim zaś razie ZUS powinien tę nagrodę zaliczyć do podstawy wymiaru renty przysługującej wnioskodawcy.

Stanowisko to podzielił także Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, który prawomocnym wyrokiem z dnia 8 lipca 2014 r. sygn. akt III AUa 166/14 oddalił apelację organu rentowego.

Wykonując prawomocny wyrok sądowy organ rentowy decyzją z dnia 14 sierpnia 2014 r. przeliczył wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy ustalając wskaźnik wysokości tego świadczenia na 93,05%.

Dowód: 1) akta tut. Sądu sygn. akt III U 1003/13:

- pismo Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych Kancelarii Nr (...)/13 w B. z dnia 31 października 2013 r. – k. 32-33,

- wyrok tut. Sądu z dnia 17 grudnia 2013 r.,

- wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 8.07.2014 r. sygn. akt III AUa 166/14.

2) akta organu rentowego

- decyzja rentowa przeliczeniowa z dnia 14.08.2014 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca Z. R. w dniu 20 grudnia 2013 r. złożył wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 4 marca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał wnioskodawcy emeryturę w kwocie zaliczki w wysokości 2.750,- zł, począwszy od 1 grudnia 2013 r. Następnie zaskarżoną decyzją z dnia 9 kwietnia 2014 r. urzędu dokonano przeliczenia wysokości emerytury ustalając jej wysokość według trzech wariantów.

Na podstawie art. 53 cyt. ustawy do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1973 r. do 2005 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia ustalono na 92,93%. Ponadto do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 44 lata, 1 miesiąc i 21 dni okresów składkowych oraz 2 lata, 4 miesiące i 5 dni okresów nieskładkowych. Wysokość emerytury ustalono na kwotę **2.426,87 zł** brutto, z terminem płatności 25 każdego miesiąca.

Z kolei na podstawie art. 26 cyt. ustawy emeryturę z uwzględnieniem zwaloryzowanego kapitału początkowego ustalono w kwocie **2.791,05 zł**. Wskazano, że podstawę obliczenia tej emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składki i kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota kapitału początkowego zewidencjonowana na koncie wnioskodawcy z uwzględnieniem ostatniej rocznej waloryzacji wynosi 550718,18 zł, zaś kwota składki na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie wnioskodawcy wynosi 63033,13 zł.

Z kolei na podstawie art. 183 cyt. ustawy ustalono wysokość tzw. emerytury mieszanej – **2.499,71 zł**. Uwzględniono 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 20% emerytury „kapitałowej” obliczonej na podstawie art. 26. Okazało się, że wysokość 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 stanowi kwota – 1.941,50 zł, natomiast 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 – 558,21 zł.

Do wypłaty przyjęto emeryturę obliczoną na podstawie art. 26 jako najkorzystniejsze świadczenie w wysokości **2.835,71 zł** (po waloryzacji od marca 2014 r.).

W zał. do tej decyzji wskazano zarobki, które uwzględniono przy wyliczaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia, m.in. za rok 1980 przyjęto wynagrodzenie w wysokości 74995,- zł, co stanowi 103,47%, a za rok 1984 - 203.340,-zł , co stanowi 100,64% przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy.

W związku z rozstrzygnięciem, które zapadało w sprawie sygn. akt III U 1003/13 organ rentowy decyzją z dnia 14 sierpnia 2014 r. z urzędu dokonał także przeliczenia emerytury wnioskodawcy, przyjmując wwpw w wysokości 93,05% w miejsce doczasowego 92,93% Na skutek tego przeliczenia zmieniła się nieznacznie wysokość emerytury obliczonej na podstawie art. 53 na kwotę **2.429,05 zł** (poprzednio **2.426,87 zł**). Również nieznacznie wzrosła wysokość emerytury obliczonej na podstawie art. 183 - **2.501,45 zł** (poprzednio **2.499,71 zł**). Natomiast zmiana wwpw świadczenia nie miała wpływu na wysokość emerytury tzw. kapitałowej, która wynosi **2.791,05 zł** i jest nadal wypłacana.

Dowód: 1) Akta organu rentowego

- wniosek emerytalny z dnia 20.12.2013 r.

-decyzja zaliczkowa z dnia 4.03.2014 r.

- decyzje przeliczeniowe z dnia 9.04.2014 r. i 14.08.2014 r.

Ponadto w toku nin. postępowania Sąd ustalił, że wnioskodawca w 1984 r. w czasie służby otrzymał uposażenie za 12 miesięcy. Za okres od 1 stycznia do 10 czerwca 1984 r. uposażenie to wypłacała Jednostka Wojskowa nr (...) we W.. Natomiast za okres od 1 lipca do 31 grudnia 1984 r. Jednostka Wojskowa w L., przy czym w związku z przeniesieniem uposażenie za lipiec 1984 r. zostało wykazane łącznie z uposażeniem za sierpień 1984 r. (25.600,- zł tj. po 12.800,- zł miesięcznie). Po uwzględnieniu tego uposażenia za lipiec (106,97) zwiększyło się łączne uposażenie za 1984 r. W konsekwencji wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury ustalono na 93,37%, zaś hipotetyczną wysokość emerytury od 1 marca 2014 r. na kwotę **2.546,20 zł**, która jest wyższa od emerytury dotychczas ustalonej na podstawie art. 53 w kwocie **2.429,05 zł**.

W rezultacie nadal najkorzystniejszym świadczeniem dla wnioskodawcy jest emerytura ustalona na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w kwocie **2.835,71 zł** brutto.

Dowód: 1) Akta organu rentowego

- archiwalne wyciągi z listy uposażeń za 1984 r. k. 11-13 i k.141-145

2) pismo ZUS O/R. z dnia 20.11.2014 r. k. 28.

Dokonując powyższych ustaleń Sąd oparł się w całości na dowodach z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowych. Powyższy stan faktyczny wynika z dokumentów urzędowych i w zakresie podstawy faktycznej jest niesporny. Istotą było bowiem rozstrzygnięcie zasad uwzględniania wynagrodzenia przy ustalaniu wysokości emerytury.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Przemyślu zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy Z. R. w części jest uzasadnione.

Stosownie do treści art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Przy czym przedłożenie nowych dowodów obejmuje zarówno przypadki ujawnienia dowodów istniejących przed wydaniem decyzji, jak i dowodów uzyskanych po wydaniu decyzji (pierwszej) pod warunkiem, że wynikają z nich fakty uwzględnione w decyzji.

W myśl art. 15 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

W celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;

2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;

3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz

4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19 (ust. 4 art. 15).

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250% (ust. 5 art. 15).

Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Ponadto zgodnie z § 1 rozporządzenia z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (t. j. Dz. U. z 1989 r. Nr 11, poz. 63 ze zm.) podstawę wymiaru emerytur i rent, zwaną dalej "podstawą wymiaru", ustala się od wynagrodzenia z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, z uwzględnieniem wypłaconych zamiast tego wynagrodzenia świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W myśl § 4 ust. 1 powołanego rozporządzenia do ustalenia podstawy wymiaru dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy nie przyjmuje się tych składników wynagrodzenia w gotówce i w naturze z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, od których nie ma obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, z uwzględnieniem ust. 2-5. Przy ustalaniu, czy istnieje obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne od określonych składników wynagrodzeń, stosuje się przepisy obowiązujące w okresie, z którego wynagrodzenie jest uwzględniane w podstawie wymiaru (§ 4 ust. 2).

Równocześnie w § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) wskazano środki dowodowe stwierdzające wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalania podstawy wymiaru emerytury lub renty tj. zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymację ubezpieczeniową lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

W rozpoznawanej sprawie, wnioskodawca domagał się ponownego przeliczenia świadczenia emerytalnego (niezależnie od przeliczenia renty z tytułu niezdolności do pracy) przy uwzględnieniu pełnego wynagrodzenia za rok 1980 oraz 1984.

Przed wydaniem wyroku w nin. sprawie organ rentowy z urzędu, decyzją z dnia 14 sierpnia 2014 r. dokonał przeliczenia emerytury wnioskodawcy zwiększając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia z 92,93% na 93,05%. Spowodowane to zostało prawomocnym rozstrzygnięciem tut. Sądu w sprawie sygn. akt III U 1003/13, którym Sąd zobowiązał organ rentowy do uwzględniania w podstawie wymiaru świadczenia także nagrody rocznej za 1980 r. w kwocie 1850,- zł. Dodatkowo tej nagrody spowodowało, że wynagrodzenie łączne za 1980 r. wyniosło 76.845,- zł (106,02%), wcześniej wynosiło ono 74.995 zł (103,47%).

Natomiast wynagrodzenie za rok 1984 pozostało bez zmian tj. w wysokości 203.340 zł (100,64%). W łącznej kwocie wynagrodzenia nie ujęto uposażenia wnioskodawcy za lipiec 1984 r. w wysokości 12.800 zł. W ocenie organu rentowego z uwagi na liczne potrącenia wykazane na liście uposażeń trudno stwierdzić, czy było to świadczenie należne.

Tymczasem według Sądu skoro wnioskodawca pozostawał nieprzerwanie w zatrudnieniu, co jest bezsporne w świetle zgromadzonej dokumentacji, to miał też prawo do uposażenia za każdy miesiąc pracy także w roku 1984. Wątpliwości, jakie mogły pojawić się w sprawie są wynikiem służbowego przeniesienia wnioskodawcy i zmiany jednostki w ciągu roku kalendarzowego. To z kolei spowodowało, że uposażenie wnioskodawcy za lipiec 1984 r. wykazane zostało łącznie z uposażeniem za sierpień tego roku. Potrącenia, których ewentualnie dokonano pozostają bez wpływu na należne wnioskodawcy uposażenie, które wchodzi do podstawy wymiaru emerytury czy renty.

Równocześnie doliczenie uposażenia za ten miesiąc skutkowało kolejnym zwiększeniem wskaźnika podstawy wymiaru świadczenia z 93,05% na **93,37%** oraz wzrostem emerytury z kwoty 2.429,05 zł na kwotę **2.546,20 zł**. W tej sytuacji Sąd uznał, że choć nadal najkorzystniejszym świadczeniem dla wnioskodawcy jest emerytura ustalona na podstawie

art. 26 w kwocie **2.835,71 zł** brutto, to zasadne okazało się przeliczenie emerytury ustalonej na podstawie art. 53 według wyższego wskaźnika podstawy wymiaru (wwpw) - 93,37%.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawcy zasługuje w części na uwzględnienie i na mocy powołanych przepisów w zw. z art. 111 ustawy o emeryturach

i rentach z FUS oraz w zw. z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił w części zaskarżoną decyzję, przyznając mu prawo do przeliczenia emerytury, poczynawszy od dnia 1 grudnia 2013 r. tj. miesiąca nabycia prawa do emerytury, o czym orzeczono w pkt I-szym wyroku.

Natomiast w części dotyczącej zmiany wskaźnika podstawy wymiaru emerytury

w związku ze zwiększeniem łącznego wynagrodzenia za rok 1980 Sąd umorzył postępowanie. W tym zakresie doszło do pozytywne rozstrzygnięcia na podstawie prawomocnej decyzji przeliczeniowej z dnia 14 sierpnia 2014 r. W rezultacie obecnie wydanie wyroku stało się zbędne, stąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w pkt II wyroku Sąd postanowił umorzyć postępowanie.

O odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 118 ust. 1 i 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którymi organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego. Użyte sformułowanie „wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji” należy rozumieć w ten sposób, że 30-dniowy termin winien być liczony od jej „faktycznego wyjaśnienia”. Organ rentowy zobowiązany jest do wypłaty odsetek wówczas, gdy okaże się, że w tej dacie zostały faktycznie wyjaśnione wszystkie okoliczności niezbędne do wydania decyzji. W przedmiotowej sprawie stan faktyczny był niesporny, rozpoznanie wniosku wymagało właściwej interpretacji przepisów. Skoro do tego nie doszło, to organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji na podstawie art. 118 ust. 1 i 1a ustawy

o emeryturach i rentach z FUS, co orzeczono w pkt III wyroku.